

Projekt Salesiánského centra

2021–2026

Obsah

Úvod.....	4
1. Co je to Salesiánské centrum	5
Z historie.....	5
Salesiáni	5
Farnost.....	6
Salesiánské středisko mládeže	6
Ostatní.....	7
2. Vize, poslání, hodnoty	8
Vize – o co usilujeme	8
Poslání – co děláme	8
Cílová skupina – pro koho tu jsme	8
Hodnoty – jaké jsou charakteristiky naší práce	9
3. Cíle Salesiánského centra na dalších 6 let	11
3.1 Salesiánské centrum je v rámci města a diecéze známým komunitním centrem, kam lidé rádi přicházejí a kde nacházejí místo k setkávání mezi sebou a s Bohem.	11
3.2 Salesiánské centrum je místem otevřeně se hlásícím k víře v Boha, ke křesťanství a k církvi. Chce vést k setkání s Ježíšem Kristem.....	12
3.3 Salesiánské centrum zná potřeby lidí naší doby a místa a hledá na ně odpovědi. Salesiánské centrum není zahleděné samo do sebe.	12
3.4 SC zve k aktivnímu zapojení a spoluodpovědnosti.....	13
3.5 Máme nastavené komunikační kanály mezi subjekty (Sal. středisko mládeže, farnost...) a mezi jednotlivci a směrem k veřejnosti. Komunikujeme, komunikaci reflektujeme.....	14
4. Využívané pojmy	15

Úvod

Projekt Salesiánského centra je textem, který stanovuje pastorační směr kobyliského salesiánského díla pro dalších pět let. Jde o pastorační projekt¹, který představuje, jak chceme uskutečňovat poslání církve salesiánským způsobem v realitě Prahy-Kobylis v letech 2021–2026.

Na přípravě projektu se během školního roku 2020/21 podílela celá řada lidí. Začínali jsme společným rozjímáním nad textem Matoušova evangelia vyprávějícím o nasycení zástupu (Mt 15, 29–38) a zamyšlením se nad vizí a posláním Salesiánského centra. Poté bylo na základě došlých odpovědí formulováno 6 okruhů, ve kterých jsme již hledali konkrétní silné a slabé stránky toho, jak naše poslání realizujeme. K tomu účelu byl vytvořen dotazník, na který odpovědělo více než 140 respondentů. Jejich odpovědi byly zpracovány pracovními skupinami tvořenými farníky, členy pastorační rady farnosti, komunitami salesiánů a salesiánek a vedoucími pracovníky Salesiánského střediska mládeže. Finální třídění nápadů a formulaci cílů pak provedla Rada Salesiánského centra. Projekt byl schválen provinciálem salesiánů a jeho radou. Výsledkem je text, který se vám dostává do rukou.

Samotné stanovení směru pro další roky tvoří poslední kapitulu tohoto textu. První kapitola vysvětluje několik důležitých pojmů, které používáme, když mluvíme o životě a pastoraci v Salesiánském centru. Druhá kapitola popisuje základní trojčlenku: vizi (o co usilujeme), poslání (co děláme) a hodnoty (jak to děláme).

Projekt chce být dostatečně konkrétní, aby se podle jeho bodů daly realizovat příslušné kroky. Zároveň mluví o směru, kterým chceme postupovat. Jsme si vědomi, že situace světa se rychle mění a chceme být otevření působení Duha Svatého, který bude během času našeho snažení přinášet nové podněty.

¹ V salesiánských dokumentech se hovoří o výchovně-pastoračním projektu.

1. Co je to Salesiánské centrum

Salesiánské centrum je společný název pro lidi a instituce podílející se koordinovaně v Praze-Kobylisích na uskutečňování salesiánské vize a poslání definovaných níže.

Salesiánské centrum není právnickou osobou. Jednotlivé součásti Salesiánského centra mají své struktury, vedení a zodpovědnosti (zejména Farnost svaté Terezie, Salesiánské středisko mládeže, Místní komunita Salesiánů Dona Boska, komunita Dcer Panny Marie Pomocnice). Roli koordinátora zastává ředitel Místní komunity Salesiánů Dona Boska. Ten předsedá radě Salesiánského centra tvořené zodpovědnými zástupci jednotlivých institucí. Salesiánským centrem je označován i komplex budov a venkovních prostor (kostel sv. Terezie se zázemím, dům komunity a salesiánské provincie, divadelní sál, hřiště, zahrady a parčíky), které slouží k realizaci salesiánského poslání.

Z historie²

Salesiánské dílo v Praze-Kobylisích má svůj počátek na konci 30. let 20. století. Začalo se rozvíjet s požehnáním pražského arcibiskupa. Salesiáni tu založili a provozovali internát, kapli a oratoř a byla jim svěřena i později zřízená farnost. Roku 1950 bylo toto dílo násilně přerušeno a v Kobylisích zůstala pouze farnost svěřená diecéznímu knězi. Během totality však salesiáni pracovali v ilegality, po roce 1968 také ve farnosti a u sv. Kříže. Farnost byla znovu vrácena do péče salesiánů v roce 1990. Postupně se začaly obnovovat a rozvíjet nové aktivity a instituce.

Salesiáni

Slovem salesiáni / salesiánky v tomto textu rozumíme členy řeholních společenství žijících v komunitě. Obě skupiny jsou součástí římskokatolické církve.

² Viz např. kniha Příběh Kobyliské Terezičky.

Salesiáni Dona Boska (SDB)

K 1. 9. 2021 má komunita salesiánů bydlících v domě Salesiánského centra 19 členů. Někteří z nich pracují ve farní pastoraci či v Salesiánském středisku mládeže, jiní ve vedení provincie, věnují se ubytovaným studentům nebo pracují na jiných místech například ŠPŠST Panská, Jabok, SADBA, farnost Bohnice. Představeným komunity je ředitel.

V komunitě také bydlí 12 studentů, kteří získávají zkušenost života a práce v salesiánské komunitě, farnosti a středisku mládeže.

Dcery Panny Marie Pomocnice (FMA)

Komunita salesiánek bydlí na Přemyslské. Má 5 členek, které pracují ve vedení provincie FMA, ve farní pastoraci a v Salesiánském středisku mládeže.

K salesiánské rodině v Kobylisích patří také řada dalších složek, zejména Sdružení salesiánů spolupracovníků (ASC).

Farnost

Kobyliská farnost je společenstvím křesťanů v katolické církvi, svěřené biskupem do pastorační péče komunity salesiánů.

Farnost je živé společenství, které se modlí, slaví liturgii, svědčí o své víře a slouží. Jako významné místo svého svědectví a služby využívá struktur Salesiánského střediska mládeže.

Farnost v prostorách Salesiánského centra rozvíjí pouze takové služby, které nejsou v rozporu s přednostním zaměřením Salesiánského centra na mladé lidi a rodiny. Tyto služby křesťané pomáhají realizovat mimo prostory SC (např. pomoc Sestrám Matky Terezy, iniciativy pro lidi bez domova a další.)

Salesiánské středisko mládeže

Salesiánské středisko mládeže je neziskovou organizací zřízenou salesiány. Jeho činnosti jsou především výchovné, vzdělávací a sociální. Je nástrojem,

kterým místní církev slouží společnosti, svědčí o své víře a zve k modlitbě. Dává službě církve strukturu, rozvíjí její profesionalitu a činí ji srozumitelnou pro širokou veřejnost.

Ostatní

V budově salesiánského centra sídlí také další salesiánské instituce, které mají celostátní působnost a proto se jim tento text nevěnuje. Je to Salesiánská provincie Praha, Sadba a další.

2. Vize, poslání, hodnoty

Vize – o co usilujeme

Naši vizí je spasený člověk.

- Slovo spása lze chápat různě. Jsme si toho vědomi. Pro nás jeho obsah vystihuje citát zakladatele salesiánů Dona Boska: „*Jediným mým přáním je, abych vás viděl šťastné zde i na věčnosti.*“ Ideál naplněného, šťastného a smysluplného lidského života vidíme na příkladu Ježíše Krista tak, jak ho poznáváme z evangelií.
- Spasený člověk je pro nás tedy ten, kdo je opravdu šťastný. Věříme, že předpokladem štěstí jsou dobré vztahy s lidmi, přátelský vztah s Bohem, vzdělání, nalézání smyslu života a přijetí odpovědnosti i chvíle obyčejné bezstarostnosti.
- Proto vytváříme prostředí, které v sobě obsahuje charakteristiky domova, školy, kostela a hřiště. Věříme, že tyto 4 rozměry přirozeně napomáhají k realizaci naší vize.

Poslání – co děláme

- dáváme prostor a doprovázíme k setkání s Bohem, Ježíšem Kristem,
- vzděláváme a vychováváme,
- dáváme prostor a zveme k setkávání,
- nabízíme pomoc v obtížných situacích.
- dáváme prostor k hrám a zábavě,
- působíme preventivně.

Cílová skupina – pro koho tu jsme

Salesiánské centrum se nachází v městské části Praha 8-Kobylisy. Jeho působnost se vztahuje především k této lokalitě i k přilehlým lokalitám.

Jednotlivé programy Salesiánského centra mají definovány své cílové skupiny. Nicméně společným jmenovatelem pro všechny, kteří se hlásí k salesiánskému způsobu práce je zvláštní důraz na péči o mladé.

Využití nabídek Salesiánského Centra není vázáno na náboženské vyznání či příslušnost k jakékoliv skupině.

Hodnoty – jaké jsou charakteristiky naší práce

Rozumnost

- a. Všechny aktivity a programy jsou přiměřené věku a schopnostem účastníků, jsou v souladu s vizí a posláním SC a v tomto duchu jsou pravidelně reflektovány.
- b. Všechna pravidla a rozhodnutí jsou vysvětlována.
- c. Rozumíme tomu, co, jak a proč děláme.
- d. V rámci své práce se vzděláváme a rozvíjíme.
- e. V naší práci využíváme metody pedagogiky a sociální práce.
- f. Klademe důraz na kritické myšlení.

Laskavost

- a. K druhému přistupujeme tak, aby mu u nás bylo dobře: s vlídností, trpělivostí, pohostiností, s ochotou setkat se, poznávat se, udělat první krok (pozdravit, oslovit ho apod.) a s úctou projevenou srozumitelnými gesty.
- b. Podporujeme neformální vztahy, veselost, humor, zábavu, oslavy.
- c. Vytváříme esteticky příjemné prostředí.
- d. Případné konfliktní situace řešíme tak, aby nebyly ponižující ani pro jednu stranu.
- e. Řešíme problémy na správném místě se správnými lidmi, a varujeme se pomluv a nactiutrhání.
- f. Za své chyby se umíme omluvit, umíme omluvu přijmout.

Náboženství / víra

- a. Uznáváme, že křesťanská víra je pilířem salesiánského výchovného systému.
- b. Víru projevujeme v našem jednání a hovoříme o ní.
- c. Hlásíme se k tomu, že SC je součástí katolické církve.
- d. Podporujeme projevy křesťanství (modlitba, Bible, svátosti, společenství církve, služba) jako důležité nástroje naší práce.

- e. Předkládáme nabídky, které mohou probudit a rozvíjet touhu po hledání smyslu, po spiritualitě, po Bohu a po životě v přátelství s ním.
- f. Respektujeme svědomí a náboženskou svobodu každého.
- g. Svou práci děláme s nadějí a optimismem.

Činorodost / podnikavost

- a. Hledáme nové způsoby, metody, přístupy, jak poslání SC uskutečňovat.
- b. Pracujeme svědomitě a bereme poslání SC za své.
- c. Aktivně odpovídáme na potřeby lidí.

Společně

- a. Uznáváme důležitost společné práce, nestavíme na solo projektech
- b. Spolupracujeme na úrovni institucí, sektorů i jednotlivých osob.
- c. Mladí nejsou jen příjemci služeb, ale aktivní účastníci.
- d. Rodiče dětí a mladých lidí jsou našimi partnery, spolupracujeme s nimi.
- e. Víme o činnosti druhých, spolupracujeme s nimi a umíme na ně odkázat, je-li to třeba.
- f. Úspěchy i nezdary naší práce dovedeme otevřeně sdílet se svými kolegy.
- g. Umíme navzájem hodnotit svou práci a dáváme si zpětnou vazbu.

3. Cíle Salesiánského centra na dalších 6 let

V této kapitole jsou popsány cíle, kterých chceme v příštích letech dosáhnout. Cílů je pět, mají konkrétní podcíle. K těmto pod-cílům jsou zpracovány návrhy konkrétních postupů. Postupy již však nejsou součástí tohoto textu, neboť předpokládáme, že se budou v průběhu příštích let upravovat podle aktuální situace.

3.1 Salesiánské centrum je v rámci města a diecéze známým komunitním centrem, kam lidé rádi přicházejí a kde nacházejí místo k setkávání mezi sebou a s Bohem.

Silnou stránkou Salesiánského centra je široká nabídka možností (aktivit, programů apod.), a množství lidí, kteří do Salesiánského centra přicházejí. Také budovy a prostory mají velký potenciál.

Zároveň slabou stránku vidíme v anonymitě lidí, kteří do Salesiánského centra přicházejí. Salesiánské centrum nemůže naplno plnit své poslání, pokud se lidé navzájem neznají a nerozumí jeho poslání.

- a. Existují cílené aktivity určené k propojování lidí. V SC jsou nastavena pravidla a způsoby pro oslovování nově příchozích lidí. Zároveň má každý možnost zůstat v anonymitě.
- b. Existují prostory, kde mohou děti i dospělí trávit volný čas.

3.2 Salesiánské centrum je místem otevřeně se hlásícím k víře v Boha, ke křesťanství a k církvi. Chce vést k setkání s Ježíšem Kristem.

Bohatstvím Salesiánského centra je jeho zakotvení ve víře, v církvi a zároveň v „civilní“ společnosti.

Jako slabou stránku vnímáme nejednotnost v porozumění našemu poslání mezi aktivními lidmi. (zaměstnanci, animátoři, dobrovolníci).

Chceme zdůraznit skutečnost, že programy Salesiánského centra mají svou vizi danou křesťanským poselstvím, evangeliem. Chceme, aby naše vize a poslání byly lépe vidět na první pohled.

- a. Všichni lidé přicházející do Salesiánského centra jsou zváni ke společné modlitbě. Modlíme se jedni za druhé.
- b. Aktivní lidé v Salesiánském centru reflektují klíčová témata a přináší je mezi ostatní.
- c. Salesiánské centrum je místem, ve kterém hovoří lidé i symboly (výzdoba, obrazy, nástěnky). To vše obsahuje srozumitelné odkazy na poslání a hodnoty.

3.3 Salesiánské centrum zná potřeby lidí naší doby a místa a hledá na ně odpovědi. Salesiánské centrum není zahleděné samo do sebe.

Silnou stránkou SC je množství lidí ochotných zapojit se do pomoci potřebným. Potřeby lidí dnešní doby dovedeme částečně popsat (např. izolovanost, samota, chudoba, vztahy atd.) Zároveň jsme si vědomi, že nejsme dostatečně v kontaktu s těmi, kteří by naši nabízenou pomoc mohli využít.

- a. Salesiánské centrum má definováno, co je jeho charitativní činnost a co ne. Tento postoj je formulovaný a sdílený odpovědnými lidmi.
- b. Existuje prostor pro vyslovování potřeb.
- c. Aktivně vyhledáváme ty, kteří potřebují péči a pomoc.
- d. Programy Salesiánského centra jsou finančně dostupné.
- e. Salesiánské středisko mládeže pokračuje v organizaci setkávání poskytovatelů služeb dětem a mládeži a zve ostatní organizace z Prahy 8.

3.4 SC zve k aktivnímu zapojení a spoluodpovědnosti.

Naší důležitou hodnotou je „společně“. Chceme, aby život v Salesiánském centru byl charakterizován spolupodílením.

Některé aktivity leží na bedrech několika málo lidí a jiní využívají programy Salesiánského centra jako návštěvníci a uživatelé. Někdy to je správně, jindy bychom rádi dosáhli větší míry spolu-podílení se na zodpovědnosti.

- a. Struktura vedení je popsána a zveřejněna.
- b. Do rady sal. centra je zapojeno větší množství laiků (ne-řeholníků) s jasně popsanými rolemi.
- c. Existují funkční mechanismy pro doprovázení v přebírání odpovědnosti.
- d. Starost o ekonomické zajištění je společná
- e. Řeholníci reflektují a srozumitelně sdělují, co pro znamená salesiánská spiritualita, charisma a způsob výchovy.
- f. Komunity SDB a FMA se setkávají, modlí se na konkrétní úmysly také společně.

3.5 Máme nastavené komunikační kanály mezi subjekty (Salesiánské středisko mládeže, farnost, ...) a mezi jednotlivci a směrem k veřejnosti. Komunikujeme, komunikaci reflektujeme.

Vidíme nedostatky ve vzájemné komunikaci. Dochází ke střetům v provozech, nepochopení v cílech a principech práce, struktuře a podobně. Ukazuje se, že často nerozumíme jedni druhým a tomu, co, ti druzí dělají.

- a. Máme jasně nastavená pravidla a prostředky interní komunikace.
- b. Salesiánské centrum je čitelné navenek, má dobrou prezentaci, funkční marketing.

4. Využívané pojmy

Odpovědní lidé = Všichni pracovníci, dobrovolníci, asistenti, apod., kteří vykonávají výchovnou, vzdělávací, sociální, pastorační či jinou práci.

SC = Salesiánské centrum

SDB = Salesiáni Dona Boska, zasvěcení muži

FMA = Dcery Panny Marie Pomocnice, zjednodušeně salesiánky, zasvěcené ženy

ASC = Sdružení salesiánů spolupracovníků

